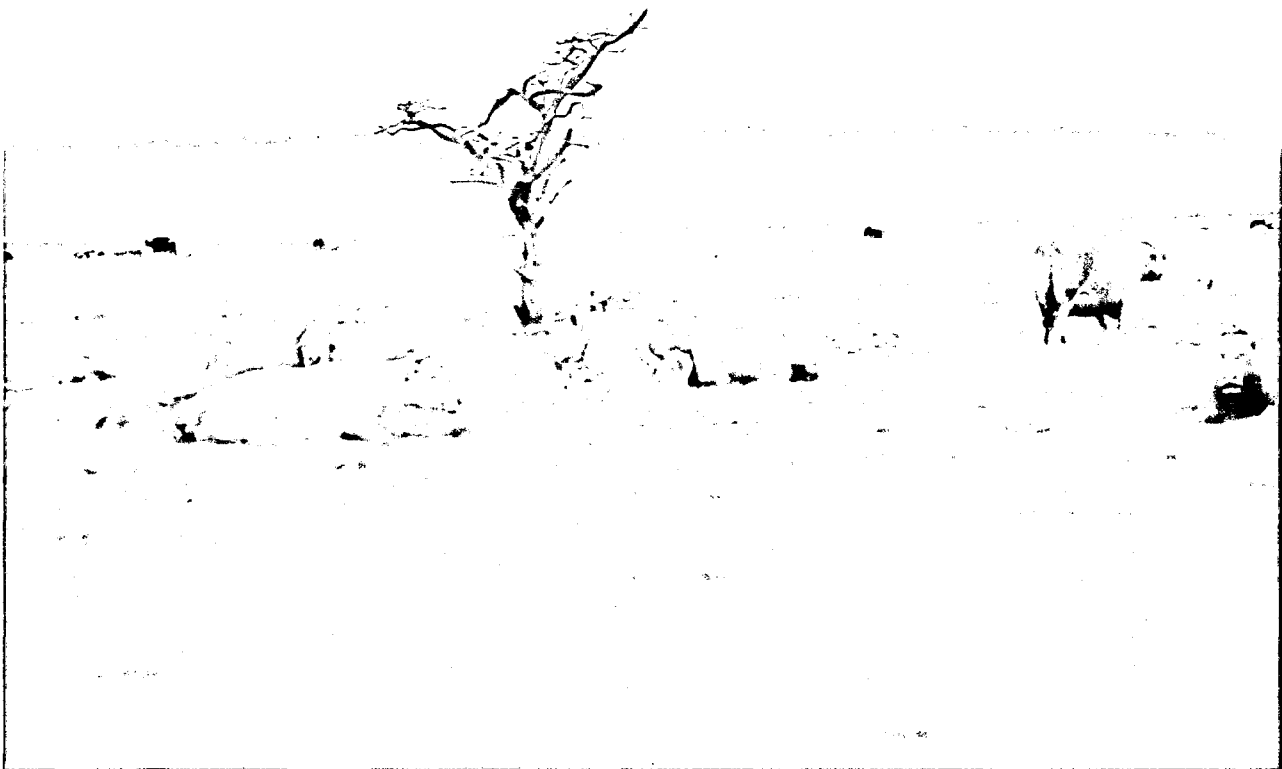


NATUROVERVÅGNINGSRAPPORT NYORD ENGE 2004

for Storstrøms amt, Natur- og Plankontoret.

Niels Peter Andreasen



1. Tilsyn og optællinger:

Nyord enge er besøgt regelmæssigt fra januar til oktober med hovedvægten på yngleperioden marts til juli. De fleste optællinger ligger i morgentimerne kl. 5-7 eller sidst på eftermiddagen kl.16-18.

Der er foretaget 12 større tællinger fra slutningen af marts til midt i juli, hvor det meste af øen er dækket.

Derudover er foretaget mindre registreringer af arter og lokaliteter gennem perioden.

I alt januar-oktober: 104 besøg.

2. Vejrforhold i yngleperioden:

Generelt: ynglesæsonen har vejmæssigt været præget af kolde, kraftige vinde fra nord og østlig retning gennem hele forårssæsonen. Først i juni var temperaturerne højere og vinden svagere et par uger, derefter kom en meget våd og regnfuld sidste del af juni og det meste af juni.

De ugunstige vejrforhold kan have påvirket ynglesuccesen hos flere af arterne på engene i 2004.

Januar småsne, let frost, afløst af gråvejr, småregn og slud.

Februar skiftede gråvejr, småregn, spredt sol, dis og sludbyger.

Marts gråvejr, råkoldt blæsende, spredt sol, +8-10 gr. sidste dage.

April blæst, byger, enkelte klare soldage, +15-17 gr. omkring den 20.4.

Maj sol, byger og blæst, + 20-22 gr. den 10., igen køligt, blæst, spredt sol.

Juni sol, blæst, højere temperaturer 1. halvdel, derefter regn og byger.

Juli vekslende skydække, regn, byger, spredt sol, varme de sidste dage.

August sol og varme 1. halvdel, derefter skiftende med tordenbyger.

3. Forhold for ynglefuglene:

Færre fugle end normalt opholdt sig på engene i etableringsperioden, eller i de tilfælde hvor der var pæne antal forsvandt størstedelen af fuglene hurtigt fra engene igen. Som før nævnt kan de kraftige nordlige og østlige vinde med kold blæst over engene have været en faktor, der har påvirket ynglesuccesen, da registreringer af ungekuld er meget lavt i år. Af de karakteristiske strandengsfugle har Rødben fortsat holdt et højt niveau fra de senere sæsoner.

Som en overraskelse er antallet af Gul Vipstjert rekordhøjt, hvilket svarer til et generelt indtryk fra andre lokaliteter på Møn.



4. Optælling af ynglefugle:

Optællingsmetode og kriterier for angivelse af sandsynlige ynglepar er de samme som tidligere sæsoner.

Andefuglegruppen:

Knopsvane:

To par med redebygning, og et par uden tegn på yngel. Ingen ungekuld observeret.

Sandsynlige ynglepar: 2

Grågås:

Der var 12-14 mulige ynglepar i marts-april, men faste stabile par reduceredes til 4-5 par, heraf de 4 med ungekuld, det første 18.4. med 4 pull.

Sandsynlige ynglepar: 4

Gravand:

Et stort antal Gravænderne var igen i området det meste af vinteren, og mange opholdt sig gennem sæsonen på engene og langs kysten. 3-5 mulige ynglepar holdt til i randområdet ved højlandet, men kun 3 par blev registreret med unger.

Sandsynlige ynglepar: 3

Knarand:

I marts-april er registreret i alt 14 Knarand på engene, men kun 3-4 par tydede på yngel, og af dem forsvandt det ene par inden udgangen af april.

Sandsynlige ynglepar: 3

Krikand:

Ingen tegn på ynglepar denne sæson.

Sandsynlige ynglepar: 0

Gråand:

Omkring 40-45 par holdt til på engene i marts og ind i april, og i midten af april var antallet 32-35 stabile par. De 30 par var stadig stabile 24.4., men 2 par havde enten ungekuld eller var ophørt med rugning. 1 par havde sent kuld i juni med 5 dununger. Ellers meget få ungekuld iagttaget.

Sandsynlige ynglepar: 28-30

Spidsand:

Selv om antallet af Spidsand langt hen i april-maj lå på 8-10 fugle, blev der kun registreret 1 fast, stabilt par på Sydengene og 2 på Nordengene.

Sandsynlige ynglepar: 2-3

Pibeand:

Som i tidligere sæsoner blev arten observeret i april og maj, men uden tegn på yngel.

Sandsynlige ynglepar: 0

Atlingand:

Det samlede antal registrerede fugle af denne art ligger på 9 (6 han + 3 hun) i april-maj. To par blev registreret på faste lokaliteter i hele perioden, mens et par flyttede rundt ved Krageholm.

Sandsynlige ynglepar: 2-3

Skeand:

Maksimum antal Skeænder på samme dag (28.4.) ligger på 54, hvoraf en stor del udgøres af hanner. I slutningen af maj har faste par ligget ret konstant på 16-18 par.

Sandsynlige ynglepar: 18

Troldand:

Kun et enkelt par blev registreret med ungekuld denne sæson, som tidligere i Ebbenæs Flod 4. juli.

Sandsynlige ynglepar: 1

Ederfugl:

Ederfuglen er en af de arter, der ligger på niveau med forrige sæsoner. Som tidligere sker der en livlig omrokering af tilholdssteder efter etablering på engene.

Sandsynlige ynglepar: 14

Toppet Skallesluger:

Som de foregående sæsoner vurderet ud fra ungekuld.

Sandsynlige ynglepar: 4

Vadefuglegruppen:**Strandskade:**

Heller ikke denne art havde større antal på engene i etableringsperioden, maksimum lå i april på omkring 130 fugle, hvoraf der efterhånden dannedes 55-60 faste par med territorier. Gennem hele ynglesæsonen ligger det stabilt omkring 56 par med 12 ungekuld registreret.

Sandsynlige ynglepar: 56

Klyde:

Kun i kortere perioder i ynglesæsonen er der observeret Klyde på engene, men ingen tegn på længerevarende ophold eller yngel.

Sandsynlige ynglepar: 0

Stor Præstekrave:

To lokaliteter havde fugle med regelmæssig territoriehævdelse, og derudover sås 1-2 løse fugle uden sandsynlig tegn på yngel.

Sandsynlige ynglepar: 2



Vibe:

Efter et par gode sæsoner har arten fået en nedgang til tidligere niveau på omkring 65 par, og mindst 15 mulige par uden faste territorier. Antallet af registrerede ungekuld har været ekstremt lavt, kun 11 par er set med kuld. Det skyldes naturligvis delvist optællingsformen, men alligevel afspejler det nok generelt en dårlig ynglesæson.

Sandsynlige ynglepar: 65-67

Almindelig Ryle:

Arten er kun registreret regelmæssigt på en lokalitet.

Sandsynlige ynglepar: 1

Brushane:

Største samlede antal på engene var 3. maj med 17 fugle, heraf 11 hanner.

Observation længere henne i sæsonen maj-juni giver en enkelt usikker registrering.

Sandsynlige ynglepar: 0-1

Dobbeltbekkasin:

På trods af lidt stigende tendens i antal i gennemtræksperioden ser engene ikke ud til at tiltrække arten som ynglefugl i øjeblikket, ingen stabile territoriehævdelser.

Sandsynlige ynglepar: 0

Stor Kobbersneppe:

Det største antal Kobbersnepper på engene i slutningen af april lå på 21 fugle, men kun 8 par var stabile og territoriehævdende gennem hele perioden, og midt i maj forsvandt det ene par uden tegn på ungekuld. Fire par fordelte sig på Sydengene, og tre-fire par på Nordengene.

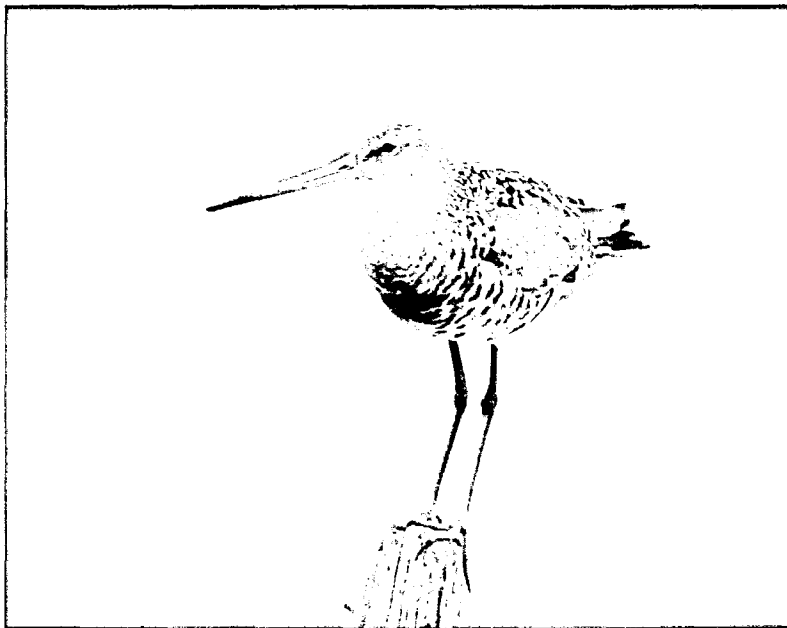
Sandsynlige ynglepar: 7-8

Rødben:

Denne art ser ud til at fortsætte sin konstante fremgang og har nu passeret de 100 par, selv om den store spredning i ynglesæson og utallige omrokeringer i territorierne gør det vanskeligt at fastslå, hvor mange der reelt gennemfører en yngleperiode.

Nogle optællingsdage har givet op mod 300 fugle på engene, og heraf har antallet af stabile fugle ligget mellem 115 og 125 par.

Sandsynlige ynglepar: 118-122



Måge-ternegruppen:

Hættemåge:

Der var ingen tegn på etablering af koloni denne sæson. De spredte par fordelte sig dog overvejende på Sydengene omkring Sønderholm Flod, men tilsyneladende opgav også flere af disse uden sikre årsager.

Sandsynlige ynglepar: 0-6

Stormmåge:

Stormmågens sæson minder om Hættemågens. Også her så flere par ud til at opgive yngel hen i perioden.

Sandsynlige ynglepar: 0-6

Sølvmåge:

Kun løse fugle er set i yngleperioden.

Sandsynlige ynglepar: 0

Havterne:

Der er heller ikke denne sæson tegn på par, der har gennemført ynglesæsonen, kun enkelte fugle opholdt sig i kortere tid på lokaliteter på Sydengene.

Sandsynlige ynglepar: 0

Øvrige ynglefugle:

Grønbenet Rørhøne:

Sæsonen viste normalt, selv om den ret skjulte levevis kan drille. Dog plejer perioden med dununger at afsløre arten.

Sandsynlige ynglepar: 4

Blishøne:

Ynglestederne i år var overvejende i kystzonen ind til Ulvshale Løb og mod vest.

Sandsynlige ynglepar: 14-16

Gul Vipstjert:

Overraskende mange iagttagelser af denne art såvel på Nyord som andre lokaliteter, især i Stege-Hegnede-Ulvshale-området. Midt i maj blev 7 par registreret, men omkring 1. juni blev der regelmæssigt observeret Gul Vipstjert flere steder på engene, nogle dage så mange som 22-24 fugle.

Sandsynlige ynglepar: 12-14

Status for ande-, vade- og mågefugle:

Hos andefuglene har Grågås overraskende få ynglepar, mens de fleste andre arter ligger stabilt, selv om der er meget få registreringer af ynglekuld i vandhuller eller langs kysten.

Hos vadefuglene viser Vibe og Stor Kobbersneppe nedgange i forhold til de seneste sæsoner. Til gengæld fortsætter Rødben sin fremgang til yngletal, der ikke i optællingsårene siden 70'erne før har passeret de 100 par.

Mågefuglene er nu så godt som ude af billedet i ynglesammenhæng på Nyord Enge.

Alt i alt en sæson, hvor mange arter har stabile yngletal, men efter alt at dømme meget lav reproduktion, hvor en af faktorerne kan være vejrforholdene denne sæson.

Kvæggræsning, færdsel, ræve m.m.

Der foreligger ingen oplysninger om ændringer i græsning, antal kvæg o. lign.

Der har været en smule mere gående færdsel ad markvejene i yngleperioden dette år, både lokale og turister, især sporet fra kirkegårdsområdet mod vest.

Der er registreret 16 tilfælde af ræv på engene fra april til juli.



16. november 2004

Niels Peter Andreasen, Ulvshalevej 333 A, 4780 Stege

Tlf. 55 81 85 18

E-mail: npa.ulvshale@mail.tele.dk